

کیس 2

بیمار خانم 57 ساله ایست که با مرکز DPIC تماس گرفته است. بیمار عنوان می کند به علت عکس برداری سی تی اسکن دستگاه گوارش نسخه گاستروگرافین® برای وی نوشته شده که بیمار نتوانسته تهیه کند. مجدداً با مراجعه به پزشک نسخه ویزپیک® برای وی نوشته شده و پزشک عنوان کرده که باید دارو را به صورت خوراکی روز تصویر برداری استفاده کند. بیمار در رابطه با تجویز خوراکی این دارو اطلاعاتی می خواهد.

داروی گاستروگرافین که مخلوط دیاتریزوات مگلومین و دیاتریزوات سدیم است به علت دارا بودن اتم های ید در هنگام تصویر برداری در برخورد با اشعه ایکس به صورت مات و اپک در تصویربرداری دیده می شود. نام تجاری مشابه ایرانی این دارو مگلومین کامپاند می باشد که به دو فرم خوراکی و تزریقی موجود می باشد.

داروی ویزپیک نام تجاری داروی آیودیکسانول می باشد که به همان مکانیسم گاستروگرافین قابلیت تصویر برداری واضح تر را فراهم کرده و به صورت داخل وریدی و داخل شریانی قابلیت تزریق دارد. در بروشور این دارو استفاده خوراکی از این دارو وجود ندارد. در بررسی مقالات در استفاده خوراکی از این دارو، مزه بد، درد های شکمی، حالت تهوع و استفراغ و مشکلات الکترولیتی ذکر شده است. داروی امنیپک که نام تجاری داروی آیوهگزول می باشد با مکانیسم مشابه داروهای بالا قابلیت تصویر برداری با عوارض کمتر را فراهم میکند که هم به صورت خوراکی و هم به صورت تزریقی قابلیت استفاده دارد.

در جدول زیر ساختار شیمیایی، عوارض شایع و نحوه مصرف این سه دارو را مشاهده می کنید. (به طور کلی از بالا به پایین عوارض استفاده از داروها کاهش می یابد).

نام دارو	ساختار شیمیایی	عوارض شایع	نحوه مصرف
گاستروگرافین/مگلومین کامپاند دیاتریزوات مگلومین و دیاتریزوات سدیم	یونی/ هایپر اسمولار	خوراکی: عوارض گوارشی/عوارض پوستی/ هایپوتیرویدیسیم تزریقی : ترومبوز/ هایپوتانسیون/ آریتمی	خوراکی، تزریقی (ایران) و مقعدی
ویزپیک (آیودیکسانول)	غیر یونی/ ایزواسمولار	سوزش محل تزریق/ ناراحتی گوارشی/ سردرد/ درد قفسه سینه/ راش پوستی	تزریقی
امنیک (آیوهگزول)	غیر یونی/ هایپواسمولار	عوارض گوارشی/ گرفتگی عضلات/ سردرد	خوراکی و تزریقی

نحوه استفاده خوراکی از گاستروگرافین یا مگلومین کامپاند به این صورت است که باید 25 تا 77 میلی لیتر (دو تا 4 ویال) از این دارو را با 1 لیتر آب معمولی مخلوط کرده و 240 سی سی (لیوان سرپر) از این محلول را 15 تا 30 دقیقه قبل از تصویر برداری میل کرد.

نحوه استفاده خوراکی امنیپک 240 و 300 به صورت رقیق کردن 25-50 میلی لیتر از این دارو با 950 میلی لیتر آب و امنیپک 350 به صورت رقیق کردن 12-25 سی سی از دارو با 975 میلی لیتر آب معمولی و استفاده محلول حاصله به صورت یکجا یا در طی 45 دقیقه قبل تصویر برداری می باشد. در مواردی این دارو به صورت رقیق نشده مصرف می شود.

جواب سوال:

توصیه می شود بیمار به پزشک مراجع کرده و نسخه خود را به امنیپک تغییر دهد و طبق دستور پزشک دارو را رقیق کرده و قبل تصویربرداری به صورت خوراکی استفاده کند.